

(i) Printed Pages : 7

Roll No. ....

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

0	4	3	2
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	5
---	---	---	---

B.A./B.Sc. (General) 5th Semester
(2123)

GEOGRAPHY (In all Mediums)

Paper—IX : World Regional Geography—I

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 60

Note :— (1) Attempt FIVE questions in all.

(2) Question No. 1 is compulsory.

(3) Attempt FOUR other questions, selecting ONE question from each of the remaining four Units.

(4) Special credit will be given to use of maps and diagrams in all questions.

(5) Use of unmarked stencils and colours is allowed.

(6) The candidates may ask for the World Map from the Superintendent of Examination Centre.

1. Attempt any TEN of the following very briefly in about 30 words each. Show them on the World Map provided for this question :

(i) Brooks Range

(ii) Great Lake Region of Anglo America

(iii) Mt. Whitney

- (iv) Three high density areas in Anglo America
- (v) Pittsburgh Youngstown Region
- (vi) Selvas
- (vii) Lake Titicaca
- (viii) The Pampas
- (ix) Alps Mountains
- (x) Major Iron Ore Areas of Europe
- (xi) Gulf of Carpentaria
- (xii) Murray and Darling rivers of Oceania
- (xiii) Blue Mountains
- (xiv) Major Gold Mines of Oceania
- (xv) Caucasus States. 10×2=20

UNIT-I

- 2. Discuss the Physiography and drainage patterns of Anglo America with the help of suitable maps. 10
- 3. What are the characteristics of agriculture in Anglo America ? Elaborate the Cotton and Corn Belt of Anglo America with the help of maps. 10

UNIT-II

- 4. Why the Latin America is named as such ? Discuss the relief of Latin America with the help of suitable maps. 2+8=10
- 5. Discuss the Mineral and Power resources of Latin America with the help of maps. 10

UNIT-III

6. Describe the Physiography and drainage of Europe with the help of suitable maps. 10
7. Write notes on any **TWO** of the following :
- (i) Density of Population of Europe
  - (ii) Fish Resources in Europe
  - (iii) Dairy Farming in Europe. 5+5=10

UNIT-IV

8. Discuss the Mineral and Power resources of Oceania with the help of suitable maps. 10
9. Write notes on any **TWO** of the following :
- (i) Density of Population in Russia and CIS
  - (ii) Iron and Steel Industry in Russia and CIS
  - (iii) Railways network of Russia and CIS. 5+5=10

(हिन्दी माध्यम)

- नोट :-
- (1) कुल पांच प्रश्न करें।
  - (2) प्रश्न नं. 1 अनिवार्य है।
  - (3) शेष चार यूनिटों में से प्रत्येक में से एक प्रश्न का चयन करते हुए, चार अन्य प्रश्नों का प्रयास करें।
  - (4) सभी प्रश्नों में मानचित्र एवं रेखाचित्रों के प्रयोग को विशेष श्रेय दिया जायेगा।
  - (5) अचिह्नित स्टेंसिल और रंगों के उपयोग की अनुमति है।
  - (6) शिक्षार्थी परीक्षा केंद्र अधीक्षक से विश्व मानचित्र मांग सकते हैं।

1. निम्नलिखित में से किन्हीं दस को लगभग 30 शब्दों में संक्षेप में करें। उन्हें इस प्रश्न के लिए उपलब्ध कराए गए विश्व मानचित्र पर दिखाएं :
- (i) Brooks Range
  - (ii) एंग्लो अमेरिका का ग्रेट लेक क्षेत्र

- (iii) Mt. Whitney
- (iv) एंग्लो अमेरिका में तीन उच्च घनत्व वाले क्षेत्र
- (v) Pittsburgh Youngstown Region
- (vi) Selvas
- (vii) Lake Titicaca
- (viii) The Pampas
- (ix) Alps Mountains
- (x) यूरोप के प्रमुख लौह अयस्क क्षेत्र
- (xi) कारपेटारिया की खाड़ी
- (xii) ओशिनिया की मुर्रे और डार्लिंग नदियाँ
- (xiii) नीला पर्वत
- (xiv) ओशिनिया की प्रमुख सोने की खदानें
- (xv) Caucasus States ।

10×2=20

यूनिट-I

2. उपयुक्त मानचित्रों की सहायता से एंग्लो अमेरिका के भौतिकविज्ञान और जल निकासी पैटर्न पर चर्चा करें। 10
3. एंग्लो अमेरिका में कृषि की विशेषताएं क्या हैं ? मानचित्रों की सहायता से एंग्लो अमेरिका की कपास और मर्कई बेल्ट का विस्तार से वर्णन करें। 10

यूनिट-II

4. लैटिन अमेरिका का ऐसा नाम क्यों रखा गया है ? उपयुक्त मानचित्रों की सहायता से लैटिन अमेरिका के उभार पर चर्चा करें। 10
5. मानचित्रों की सहायता से लैटिन अमेरिका के खनिज और विद्युत संसाधनों की चर्चा करें। 10

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਉਪਯੁਕਤ ਮਾਨਚਿੱਤ੍ਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਯਤਾ ਤੋਂ ਯੂਰੋਪ ਦੇ ਭੌਤਿਕਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਜਲ ਨਿਕਾਸੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 10
7. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਤੋਂ ਦੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
(i) ਯੂਰੋਪ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦਾ ਘਨਤਵ
(ii) ਯੂਰੋਪ ਵਿੱਚ ਮੌਸਮੀ ਸੰਸਾਧਨ
(iii) ਯੂਰੋਪ ਵਿੱਚ ਡੈਰੀ ਫਾਰਮਿੰਗ। 5+5=10

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਉਪਯੁਕਤ ਮਾਨਚਿੱਤ੍ਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਯਤਾ ਤੋਂ ਓਸ਼ਿਨਿਆ ਦੇ ਖਨਿਜ ਅਤੇ ਵਿਦਿਊਤ ਸੰਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10
9. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਤੋਂ ਦੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
(i) Russia ਅਤੇ CIS ਵਿੱਚ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦਾ ਘਨਤਵ।
(ii) Russia ਅਤੇ CIS ਵਿੱਚ ਲੋਹਾ ਅਤੇ ਡਿਸਪਾਟ ਉਦਯੋਗ।
(iii) Russia ਅਤੇ CIS ਦਾ ਰੇਲਵੇ ਨੈੱਟਵਰਕ। 5+5=10

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

- ਨੋਟ :-
- (1) ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।
  - (2) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
  - (3) ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।
  - (4) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
  - (5) ਨਿਸ਼ਾਨ ਰਹਿਤ ਸਟੈਂਸਿਲਾਂ ਅਤੇ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।
  - (6) ਉਮੀਦਵਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਨਕਸ਼ਾ ਮੰਗ ਸਕਦੇ ਹਨ।
1. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ਵ ਨਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਦਿਖਾਓ :
- (i) Brooks Range
  - (ii) ਐਂਗਲੋ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਮਹਾਨ ਝੀਲ ਖੇਤਰ

- (iii) Mt. Whitney
- (iv) ਐਂਗਲੋ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਉੱਚ ਘਣਤਾ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ
- (v) Pittsburgh Youngstown Region
- (vi) Selvas
- (vii) Lake Titicaca
- (viii) The Pampas
- (ix) Alps Mountains
- (x) ਯੂਰਪ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲੋਹੇ ਦੇ ਖੇਤਰ
- (xi) ਕਾਰਪੇਂਟੇਰੀਆ ਦੀ ਖਾੜੀ
- (xii) ਓਸ਼ੇਨੀਆ ਦੀਆਂ ਮੂਰੇ ਅਤੇ ਡਾਰਲਿੰਗ ਨਦੀਆਂ
- (xiii) ਨੀਲੇ ਪਹਾੜ
- (xiv) ਓਸ਼ੇਨੀਆ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾਂ
- (xv) Caucasus States । 10×2=20

ਯੂਨਿਟ-I

2. ਦੁੱਕਵੇਂ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਐਂਗਲੋ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਡਰੇਨੇਜ ਪੈਟਰਨ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10
3. ਐਂਗਲੋ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ ? ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਐਂਗਲੋ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕਪਾਹ ਅਤੇ ਮੱਕੀ ਬੈਲਟ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਰੋ। 10

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਲਾਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਨਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ? ਦੁੱਕਵੇਂ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਲਾਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਭਾਰ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 2+8=10
5. ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਲਾਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਖਣਿਜ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਢੁੱਕਵੇਂ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਯੂਰਪ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਡਰੇਨੇਜ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 10
7. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
- (i) ਯੂਰਪ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਘਣਤਾ
  - (ii) ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀ ਸਰੋਤ
  - (iii) ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਡੇਅਰੀ ਫਾਰਮਿੰਗ। 5+5=10

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਉਚਿਤ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਓਸ਼ੇਨੀਆ ਦੇ ਖਣਿਜ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10
9. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
- (i) Russia ਅਤੇ CIS ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਘਣਤਾ
  - (ii) Russia ਅਤੇ CIS ਵਿੱਚ ਲੋਹਾ ਅਤੇ ਸਟੀਲ ਉਦਯੋਗ
  - (iii) Russia ਅਤੇ CIS ਦਾ ਰੇਲਵੇ ਨੈੱਟਵਰਕ। 5+5=10